

[H. C. Hansen.]

det, der er sagens kerne. Hvis man begrænser likviditeten i samfundet meget stærkt, som man øjensynligt tilstræber, er dette til en vis grad muligt uden voldsom yderligere rentestigning, såfremt bankerne indfører en restriktiv kreditpolitik og nægter lån til alt nyt og til byggeriet.

Det er denne situation, vi fra vor side er bange for at komme i, og som vi vil advare imod. Vi vil da få nedgang i investeringer og anlægsvirksomhed, faldende produktion og stigende arbejdsløshed. Har vi samtidig fået pålagt store skatter, der i lige så høj grad hemmer investeringerne og tillige påvirker forbruget af både danske og udenlandske varer, vil valutasituationen måske bedres noget, men produktionen vil falde og arbejdsløsheden stige.

Det forekommer mig, at den højtærede finansministers bemærkning om, at det økonomiske system jo desværre ikke er så smidigt som ønskeligt, er typisk for ham. Den højtærede minister mener, at blot der bliver større bevægelighed på arbejdsmarkedet, vil de arbejdsløse hurtigt finde nyt arbejde. Jeg synes, den højtærede finansminister skylder os at oplyse, hvem der skal tilbyde dette arbejde, og hvor de nye arbejdspladser vil blomstre op. Jeg må tilstå, at jeg personligt betragter den fremsatte bemærkning som ret teoretisk i hele sit tilsnit. Vi erkender situationens alvor, og vi erkender, at store ofre er nødvendige. Men ofrene må fordeles rigtigt, og det bliver de efter vor opfattelse ikke, hvis vi får en omfattende nedgang i beskæftigelsen.

Jeg hørte iøvrigt med stor interesse den højtærede finansministers bemærkning om det såkaldte velstandstal. Ministeren udtalte herom, at han havde bedt det statistiske departement undersøge, hvordan man med rimelighed kunne definere begrebet velstandstal, og hvorvidt beregning af et sådant kan foretages på et tilstrækkelig solidt grundlag, og ministeren tilføjede, at hvis man kunne få en vis vejledning i et tal, der søger ind til realiteterne bag disse ydre ting, kunne det på mange måder være nyttigt. Min kompliment for denne formulering! En del af os synes at forstå meningen bag den. Det er en behagelig nøgtørn kommentar til en flyvegrille fra statsministerens oppositionstid. Det skal jo være det ærede medlem hr. Axel Kristensen, der er fader til tanken, og han har forsøgt at forklare meningen. Denne forklaring vil jeg gerne citere uden kommentarer. Den lyder således:

„Når produktionen her i landet er så og så stor, betinger den et bestemt

lønniveau. Stiger produktionen i mængde, vil også lønningernes størrelse stige, hvis ikke et prisfald på varerne giver en tilsvarende nedgang i leveomkostningerne. Hvis produktionen falder, vil også lønningerne falde, hvis ikke en værdistigning af produktionen udligener den mængdemæssige tilbagegang.“

Jeg afleverer det, som det er sagt! Det er ikke mærkeligt, at selv finansministeren har haft svært ved at finde ud af meningen.

For socialdemokratiet er det helhedsbilledet, der må blive afgørende ved de kommende forhandlinger. Det vil kun være muligt at tage standpunkt til den direkte beskatning ud fra kendskabet til den påtænkte indirekte beskatning, værneskatten, lånoptagningen, spørgsmålet om liberaliseringen, regeringspartierne's stilling til avancer og udbytter, til forslaget om børnetilskud og den dermed sammenhængende erstatning til de gamle for kødrabatkortenes bortfald og endelig til de bestående tilskudsordningers forlængelse. Jeg skal derfor kun gøre enkelte bemærkninger til de forelagte lovforslag.

Jeg må desværre bedrøve den højtærede finansminister med at sige, at mit parti har ingen sympati tilovers for ungarleskatten, som han har gravet frem efter fiaskoen i 1947, og det er særdeles sagligt begrundet. Skattelovgivningens forsørgerbegreb trænger aldeles afgjort til en ændring, og skattekommissionen er jo meget stærkt inde herpå. Det er derfor efter vor opfattelse uden enhver rimelighed at tilrettelægge en særbeskatning, der hviler på den gældende skattemæssige adskillelse mellem forsørgere og ikke-forsørgere. Hertil kommer, at en sådan skat rammer urimelig hårdt nedad, og at den desuden giver sønner og døtre af velhavende forældre den letteste anledning til at unddrage sig skatten ved simpelthen at overføre et beløb fra en sparekassekonto til en anden. Det samme gælder ældre velhavende ikke-forsørgere. Desuden er jeg overbevist om, at en sådan skat uvægerligt må medføre et øjeblikkeligt og berettiget krav om ophævelse af forskellen mellem forsørgeres og ikke-forsørgeres lønmæssige stilling i statstjenesten. Den udgift, der herved pålægges staten — og vi kan gå videre og tage de institutioner og offentlige områder med, hvor de samme principper følges — vil spise en stor del af skattens provenu op. Jeg tror derfor, at den højtærede finansminister må indstille sig på, at mit parti ikke vil give ham støtte til dette lovforslag.

Hvad merindkomstskatten angår, må jeg